

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

учбового року. На наш погляд, графік навчального процесу потребує перегляду в бік збільшення вільного часу студента.

Впровадження нових підходів до навчання студентів передбачає значне посилення технічної бази лабораторій, придбання відповідного програмного забезпечення, проекційної апаратури. Кожному комп'ютеру треба забезпечити широкосмуговий доступ до Інтернету.

Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології надають можливість інтенсифікувати освітній процес, підвищити рівень та якість сприйняття, розуміння та засвоєння знань. За допомогою медіа- та інтерактивних засобів викладачам легше розкрити зміст дисципліни, контролювати рівень її засвоєння, підвищити бажання студента навчатися, генерувати ідеї та творити.

Застосуванню прогресивних форм організації освітнього процесу та активних методів навчання забезпечують зворотній зв'язок, підвищують ефективність управління навчальним процесом та освітою в цілому.

Література

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації // розпорядження Кабінету Міністрів України. Київ, 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (дата звернення: 11.02.2020).

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Л.Д. Риженко

Освітній процес - це структурована система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти певного освітнього ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) відповідно до вимог стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти.

Нормативно-правовою базою організації навчального процесу є Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу, освітньо-професійні та освітньо-наукові програми підготовки фахівців відповідних професійних спрямувань і кваліфікаційних рівнів тощо.

Навчання для здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти здійснюється за ліцензованими спеціальностями та освітніми програмами, що визначені в Правилах прийому ЗВО, які щорічно затверджуються Вченою радою ЗВО і оприлюднюються на сайті. Перелік спеціальностей міститься в ліцензії на надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти за відповідними рівнями, яка видається Міністерством освіти і науки України та оприлюднюється на сайті ЗВО. У складі спеціальності можуть бути освітні програми. Зміст підготовки за освітньою програмою повинен відповідати колу

професійних завдань і обов'язків за професійною роботою в межах спеціальності згідно з Державним класифікатором професій ДК 003:2010 на посадах, що вимагають певного рівня вищої освіти. Навчання за освітньою програмою додатково до нормативної частини має деталізувати підготовку здобувачів для виконання певних професійних завдань відповідно до стандарту вищої освіти.

Необхідність ґрунтовного реформування системи освіти в Україні є важливою соціальною проблемою, зумовленою, зокрема, процесами глобалізації. Потрібно, щоб Україна, нарешті, обрала свій стратегічний напрям розвитку - це входження до єдиної сім'ї Європейських народів, повернення до Європейських політичних і культурних традицій.

Закон «Про освіту» закладає підстави для створення сучаснішої та ефективнішої системи освіти на основі децентралізації управління, суттєвого перегляду принципів управління, значного розширення академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії закладів освіти і академічних свобод учасників освітнього процесу.

Останнім часом найбільші дискусії у суспільстві та серед фахівців викликають загальне розуміння того, чим є сьогодні вища освіта, проблеми управління системою вищої освіти, управління на рівні закладів вищої освіти, забезпечення якості освіти, фінансування вищої освіти, питання доступу до неї, спеціальне регулювання для медичної, юридичної та педагогічної освіти, застосування нових технологій, глобальна і внутрішня конкуренція тощо.

Поступово в ЗВО почали не тільки передавати відомі знання, але і створювати нові. Внаслідок їх розвитку на початку XIX ст. сформувалися три моделі ЗВО, які бачили місію переважно у створенні нових знань (німецька), підготовці фахівців для державних потреб (французька, або наполеонівська), передачі культури новим поколінням (британська). Пізніше додалися функції соціалізації молоді, інноваційної діяльності у різних сферах, проектування економічного та суспільного розвитку та інше.

Багато дискусій викликає співвідношення між державним регулюванням з одного боку, і автономією закладів вищої освіти та академічними свободами учасників освітнього процесу з іншого. Сьогодні є багато прихильників руху як у перший, так і в другий бік. Зазначені вище процеси об'єктивно вимагають послаблення державного регулювання у сфері вищої освіти, що відповідає також і загальному напрямку державної політики на дерегуляцію і децентралізацію управління. Тому, очевидно, **потребують перегляду окремі регулятивні норми чинного закону про вищу освіту. Зокрема, це стосується багатьох вимог до кадрового, методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, вимог щодо структури, організації діяльності, внутрішньої документації закладів вищої освіти, переліку посад науково-педагогічних працівників, нормативного встановлення переліків «фахових» наукових видань тощо.**

Однією з проблем управління державними закладами вищої освіти є конфлікт інтересів, що виникає через поєднання МОН функцій загального регулятора, органу ліцензування, органу, який розподіляє бюджетне фінансування між закладами вищої освіти тощо, з функціями і повноваженнями засновника значної частини (але не всіх) державних закладів. Останні названі «невластивими функціями» у презентації реформи державного управління. Ще один конфлікт інтересів виникає через поєднання функцій засновника, який є органом управління закладу вищої освіти, що призначає керівника і ухвалює чи затверджує певні рішення з його розвитку, та функцій органу управління, який має контролювати діяльність того самого ЗВО від імені держави.

Інтеграція України до світового освітнього простору вимагає дотримання певних міжнародних та європейських стандартів, угод, інших документів. Зокрема, це міжнародна стандартна класифікація освіти (МСКО). Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Європейська рамка кваліфікацій, рамка кваліфікацій для європейського простору вищої освіти, документи конференцій міністрів освіти та ін.

Сучасні тенденції розвитку суспільства - інтенсивний розвиток комунікаційних технологій, швидка зміна форм суспільної діяльності, зайнятості населення, номенклатури професій, поглиблення соціальної диверсифікації та формування нових форм соціальної взаємодії - вимагають змін в освіті. Це властиве не лише Україні, а й усім країнам світу. Проблема полягає й у тому, що освіта базується на культурних засадах суспільства, а вони є консервативним явищем. Тому часто освіта відстає від змін у суспільному середовищі.

Виходячи із сучасного стану вищої освіти України можна зробити такі висновки:

1. Вища освіта України це достатньо сформована система, яка відповідає структурі освіти розвинених країн світу. Функціонує відпрацьована ступенева система вищої освіти, яка враховує світові тенденції та національні особливості і традиції вищої школи України.

2. Переважна більшість університетів України використовують рейтингово-модульну систему оцінювання успішності студентів, основу для впровадження кредитно-модульної системи, подібної до ECTS.

3. Нагальне завдання системи вищої освіти України - оптимізація структури вищих навчальних закладів, розширення та зменшення кількості навчальних напрямів і спеціальностей підготовки фахівців різних рівнів, визначення місця бакалавра та магістра в системі розподілу праці.

4. В Україні плідно працює державна система акредитації, ліцензування й атестації вищих навчальних закладів, яка дозволяє об'єктивно оцінити можливості навчального закладу готувати фахівців на рівні національних і світових стандартів.

5. Україна активно співпрацює з країнами ЄС щодо впровадження європейської тематики у вищу освіту, яка відображена у спільних проектах і

програмах.

6. Існуюча в Україні система наукових ступенів кандидата наук і доктора наук може бути адаптована до системи, прийнятої в Європі, після узгодження структури спеціальностей і критеріїв якості підготовки PhD та кандидатів наук. Водночас ступінь доктора наук може залишитися тільки в Україні як вітчизняне визначення вищої наукової кваліфікації фахівців.

7. Для реалізації принципу «освіта протягом усього життя» в Україні потрібно удосконалити систему перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців, створення навчально-науково-виробничих комплексів при вищих навчальних закладах, підсилення зв'язків університетів з підприємствами та галузями економіки України.

Майбутнє України пов'язане з Європою.

Література

1. Кремень В. Модернізація освіти - сьогодні і завтра // Освіта України. - 2003. - № 42-43. - 10 черв.

2. Андрущенко В. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://library.uira.kharkov.ua/library/Documents/BolonProz/3/3_11.htm.

3. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. - К.: НТУУ «КПІ», 2006. - 544 с.

4. Круть П.П., Штефан Л.А. Основні напрями реформування освіти у провідних країнах світу. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppmb/texts/2007-12/07kpplcw.pdf.

5. Коробкова А.О. Основні проблеми реформування і перспективи розвитку вищої педагогічної освіти у контексті болонського процесу: <https://osvita.ua> > Вища освіта > Реформа вищої освіти.

УДК 621.3:378.147

ЗАСОБИ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 181 «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕЛЕКТРОТЕХНІКА»

П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна

Одною з найважливіших складових успішності студентів будь якого напрямку спрямування є обґрунтована мотивація їх діяльності. Значною мірою це справедливо для навчальної діяльності здобувачів освіти у вищій школі, де суттєва доля навантаження припадає на активну самостійну роботу, яка потребує обґрунтованої **внутрішньої** мотивації [1]. Криза мотивації у наш час існує, і є чи не найбільшою перешкодою на шляху змін в освіті України, доводить у своїх дослідженнях доктор педагогічних наук І.П. Підласий [2].

Особливо проблематичним є формування мотивації до вивчення «непрофільних» дисциплін, які належать до блоку обов'язкових компонентів

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

To the convergence of education and business	
O. Cherednichenko	219
Іморталізм як категорія соціогуманітарного педагогічного дискурсу	
Є.І. Распопов	220
Практична підготовка студентів-стоматологів: реалії та проблеми	
О.А. Удод, С.І. Драмарецька, Г.С. Вороніна	225
Можливості інтерактивного навчання у вищій стоматологічній освіті	
О.А. Удод, В.Г. Центіло	227
Особливості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії» в аспірантурі Одеської Національної Академії Харчових Технологій	
О.О. Лівенцова, І.О. Павлова	229
Практичні навички у сфері бухгалтерського обліку - базове підтвердження теоретичного курсу вивчення дисципліни: «Бухгалтерський облік»	
Л.В. Іванченкова, Л.Б. Скляр, Г.О. Ткачук	231
Наукова робота як інструмент забезпечення та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти	
Н.М. Купріна, Т.М. Ступницька, Т.Д. Маркова	232
Методика оцінки економічної безпеки підприємства: проблеми викладання	
Г.О. Ткачук	233
Розвиток професійних компетенцій при проходженні практики за кордоном	
Л.В. Агунова, М.Р. Мардар	234
Особливості підготовки економістів у світлі цифровізації економіки	
Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум, С.М. Дідух	237
Організація освітнього процесу, реформування вищої освіти	
Л.Д. Риженко	238
Засоби мотивації студентів спеціальності 181 «Харчові технології» до вивчення дисципліни «Електротехніка»	
П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна	241
Важливість вивчення дисципліни «Водопідготовка в тепленергетиці» майбутніми фахівцями зі спеціальності «Теплоенергетика»	
О.О. Коваленко, О.Б. Василів	243
Роль мотивації для викладання дисциплін у технічному ЗВО	
І.О. Кузнецова, Г.В. Крусір, І.В. Коваленко, О.Л. Гаркович	244
Студентські науково-прикладні спільноти як ефективний засіб підвищення якості вищої освіти	
О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко	245
Юридичні та моральні аспекти DATA у вищій школі	
І.С. Дружкова, А.Ф. Коваленко	248
Викладання методики визначення цільового сегменту, як запорука успішного розвитку підприємницької діяльності	
О.М. Голодонуєк, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева	252
Застосування SMART-технологій у навчальному процесі	
І.О. Климентьєва, Н.А. Ткаченко, Д.М. Скрипніченко	255
Про організаційно-методичні заходи щодо покрокового впровадження Англійської мови в освітній процес	
О.І. Павлов	257